

וְהִיִּנוּ וַיִּשְׁלַח מְלֹאכִים. וְדֹאי הָדָא הוּא דְכַתִּיב,
וְקָסְמִים בַּיָּדָם. פִּיפּוֹסֵין דְמְלֹאכִין קָדִישֵין הוּא
אֲתִינָן בַּיָּדֵיהָן. וְאֵינוֹ לֹא יְדֻעַ דְכָל דָּרָגֵין עַלְאֵין בַּיָּדָ
דְקָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַיִן. מָה חָשֵׁב בְּלַק, חָשֵׁב
דְעַמָּא דִּישָׂרָאֵל אַתְמָסְרוּ לְמְלֹאכִין כִּשְׁאָר עַמִּין
דְעַלְמָא. וְעַל דָּא פָּתָב שְׁמַהּן דָּאֵין מְלֹאכִין תְּרִיסָר,
וַשְׁלַח לִיהְ. וְהִיִּנוּ וַיִּשְׁלַח מְלֹאכִים.

אָמַר לַיהְ, תָּא חֹזֵי, כֹּל דָּרָגֵין דָאַיְנוֹ מַתְקַשֵּׁרָן קָשְׁרִין
(ש"ה ע"ב) לַתְּבָרָא עַמָּא דָא, מַסְטָרָא דָצְפָון אַיִן.
וּמַסְטָרָא דָצְפָון זְמִינָן לְמַגְפֵל וְשׁוֹלְטָנוּ דְחַרְשִׁין דִילָן
בְּסַטָּרָא דָצְפָון אַיִן. הַשְׁתָּא נִיכּוֹל לְאַגְּחָא בְּהַוּן
קָרְבָּא דָהָא תְּרִיסָר אֵין (דָאַיְנוֹ) מַתְקַשֵּׁרָן בְּהָוֹן, וּמַסְטָרָא
דָצְפָון שְׁרִין לְמִמְגֵי.

וְהַוְאֵיל וּמִשְׁמָאֵלָא שְׁרִין תְּוֹקֵפָא דִילָהּוֹן, אַתְחַלֵּשׁ
וְאַתְבָּר. בְּגַין דְכָל תְּוֹקֵפָא דִילָהּוֹן לְהַהְוָא
סְטָר אֵיהְ. מָהוּ דָקָא מְרַדְכָתִיב (דברי הימים ב ד) עוֹמֵד עַל
שְׁנַיִם עָשָׂר בְּקָר שְׁלַשָּׁה פּוֹגִים צְפָנָה, מָצְפָון שְׁאָרִי
לְמִמְגֵי. אָמַר הָא תְּוֹקֵפָא דִילָן מָצְפָון אֵיהְ וְאַיִן
אַרְבָּעִים חָסֵר חָד, דָרָגֵין תְּקִיפִין מְפַרְזָלָא וּבְגַחַשָּׁא
וְתְּחֻותִיהָו לִית לֹזָן חַוְשְׁבָנָא. וְעַל דָא נִיכּוֹל לְאַגְּחָא
קָרְבָּא וְלְאַתְגָּרָא בְּהָוֹן.

וַיְקֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא לֹא עֲבֵיד הַכִּי, דְלֹא שְׁבֵיק לוֹן
לְמַלְאָכִים וְלֹא לְחִילִי שְׁמִיא. אֶלָא לְקֹדֵשׁ אֶ
בְּרִיךְ הוּא בְּלְחוֹדוֹי. וְכֹל מַלְאָכִין רְבָרְבִּין וְשְׁלְטוּגִין,
פְּלָג עַל כָּל שָׁאָר עַמִּין. וְכֹד אַתָּה יִשְׂרָאֵל, גַּטִּיל לוֹן
אִיהוּ בְּלְחוֹדוֹי וְאַחֲסִין לוֹן בְּתוּקְפָא בְּגֻפָא דְאִילְנָא
וְלֹא שְׁבֵק לוֹן בִּידָא דְמַלְאָכִין, וְלֹא בִּידָא דְמִמְנָן
וְרְבָרְבִּין דְעַלְמָא. דְכַתִּיב (דברים ל'ב) בְּהַגְּחָל עַלְיוֹן גּוּיִם
וְגּוּי. וְאַלְיִן י"ב תְּחוּמִין מִתְחִמּוֹן בְּד', סְטִיר עַלְמָא.
לְבָתֵר דְבָר עֲנָפִין וְטְרָפִין, גַּטְל לְיִשְׂרָאֵל וְאַחֲסִין לוֹן
בְּתוּקְפָא דְגֻפָא דְאִילְנָא. דְכַתִּיב, (דברים ל'ב) בַּי חָלָק:
עַמוֹ יַעֲקֹב חָבֵל נְחַלָתוֹ.

אמָר רַבִי אַלְעָזֶר, כִּמְה יִאוֹת וִשְׁפִיר הָאֵי. זֶכְאָה
אוֹרְחָא דִילָן. וּכִמְה מִילָין עַלְאיִין קְדִישִׁין
רְיוּחָנָא לוֹן וְחַמִּיבָא. הַהוּא יְוָדָאֵי הַוָּה תִּמְן לְקַמְיִיהוּ.
אמָר לוֹן, רְבָנָן, כָּל מִילָין אַלְיִן, כִּמְה טְבָאנָן. וּמִילָין
עַלְאיִין קְדִישִׁין בְּגִבָּהוּ. מַאֲי דְכַתִּיב בְּתִירִיה, יְמַצְאָהוּ
בָּאָרֶץ מְדָבֵר וּבְתוֹהוּ יַלְל יְשִׁימֹן וְגּוּי.

אמָרוּ לֵיה, אֵי יִדְעַת בֵּיה מַלְהָ, אֵימָא. דְהָא אוֹקְמוֹה
בְּאֶבְרָהָם, דְאַשְׁפָח לֵיה קֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא
בְּאָרְעָא דְפָלָחִי עֲבוֹדָה זָרָה וְלֹא הוּוּ יִדְעֵי בְּמַה יִמְנוּתָא
דְקֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא. אֶלָא כּוֹלָהוּ הוּוּ טְעָאן בְּתַר

עֲבוֹדָה זָרָה, וְקַم אֶבְרָהָם וַיַּרְחֵךְ בַּיּוֹנִיהוּ עַנְפָא חַדָּא
שְׁלִימָם, קָדָם מַאֲרִי דַעַלְמָא. וְאַשְׁפָחָה לֵיהֶ תִּמְןָ.
מַה עָבַד קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא, בָּטָל לֵיהֶ לְהָוָא עַנְפָא,
וְאַעֲקָר לֵיהֶ מַתְמָן וְאַשְׁרִי לֵיהֶ, וְאַשְׁתָּדָל. וְשַׁתְּלָ
לֵיהֶ בָּאָרְעָא אַחֲרָא. דְכַתִּיב (בראשית י"ב) לְךָ לְךָ מַאֲרָצָךְ
וְגַוּ. וְעַבֵּיד מִפְיהָ עַמָּא קָדִишָׁא. וְדָא הָיָא מַצְיאָה
דְאַשְׁבָח קָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא בַעַלְמָא בָּאָרְעָא, דְלֹא
מַה יִמְבִּיא בֵיהֶ בָּקָוִידָשָׁא בְּרִיךְ הָוָא וְלֹא יִדְעַי מַאן אֵיהֶ.
אָמַר הָוָא יֹדָאי שְׁפִיר הָוָא, וַיָּאוֹת מַלְהָ דָא. אַבְלָ
אַית לְשָׁאַלָּא, אֵי אֶבְרָהָם הָוָה דִיּוֹקְנָא
דְאַיְצְטִירִיךְ. וַתוּ דָהָא קָרָא, לֹא אָוֹכָח עַל אֶבְרָהָם כָּלָל
וְלֹא אָדָר לְאֶבְרָהָם כָּלָל, וְלֹא לִיצְחָק, אַלְא לִיעַקְבָּ
בְּלָחֹדוֹי. דְכַתִּיב כִּי חָלֵק הֵעָמוֹ יִעַקְבָּ וְגַוּ, וּבְתִרְיָה
כְּתִיב, יִמְצַאָהוּ וְגַוּ.

אמַר רַבִּי אַלְעֹזֶר, עַמְּ כָל זֶה לֹא קָשִׁיא הַכָּא. דָהָא
אֶבְרָהָם אַשְׁפָחָן דְגַפְקָן מַגּוֹ פְלִיחִי עֲבוֹדָה זָרָה.
וְהַכָּא אָפָעַל גַּב דִיּוֹקְבָּ אָדָר, הָוָא עַל אֶבְרָהָם. וְלִית
פִּירַוכָּא כָל בְּמַלְהָ דָא. אַבְלָא יִדְעַת מַלְהָ אוֹ חֲדוֹשָׁא
אִימָא: (עד כאן מההשומות) סימן יא

השלמה מההשומות (סימן יא)

פָתָח וְאָמַר הָוָא יֹדָאי (בראשית א) **וְהָאָרֶץ הָיָתָה תָּהָוָה**

ובהו וגו'. מֵאַנְצָרִיךְ, הַהִיא דָאַשְׁתָמֹדָע עַילְלָה וַתְתַאֲהָה. הִיְתָה תְהָגָה, מֵאַי תְהָגָה. דָא קַו יְרוֹק דָאַקְיָף כָּל עַלְמָא וַאֲקָרֵי קַו תְהָגָה. דְכַתִּיב (ישועה ל"א) וַנְטָה עַלְיָה קַו תְהָגָה וַאֲבָנֵי בְהָגָה. בְהָגָה, בְמַה דְתַגְיִינָן, אַבָּנֵין מַפּוֹלְמוֹת דְמַשְׁתַקְעָן גַו תְהָמֵי וַמְבָהָן נַפְקֵי מֵיַן.

הַשְׂתָא אֵית לְמַנְדָע. תְהָגָה דָאַיהָוָה קַו יְרוֹק, מֵאַנְחָה קַו יְרוֹק, אַלְאָ אַשְׁבָחָן בְסְפָרָא דָאַסְיָא דְקָרְטִינָה וַיַּוְדָאַן דְקָסְרִי שְׁמִיה, וַקְרָאַן שְׁמִיה אַסְיָא קָרְטִינָה. בְגִין דְהָוָא רַב עַל כָּל אַסְיָין וַיַּקְרִיאָ בְחַכְמַתָּא. וַהֲכִי אָמַר (אמרי) בְלִשּׁוֹן פְּרָסִי לְבָרָבָשׂ יַקְרִיא. וְהָוָא אָמַר, וַהֲאָרֶץ הִיְתָה תְהָגָה, מֵאַי תְהָגָה, אַיהֲוָה קַו יְרוֹק דָאַסְחָר עַלְמָא. וַמֵּאַנְחָה קְלִיפָא דְאַגּוֹזָא וְדָא אַיהֲוָה קְלִיפָה דְלִבְרָה דָאַיהֲוָה יְרוֹק.

לְגַו מַגִּיה בְהָגָה, וַאֲבָנֵין אַבָּנֵין מַפּוֹלְמוֹת דְמַבָּהָן נַפְקֵי מֵיַן. מֵן תְהָגָה אַתְמַשְׁכָאַן עֹור וַבְשָׂר. מֵן בְהָגָה אַתְמַשְׁכָו גַּרְמִי לְגַו מַגִּיה. וְחַשָּׁךְ, דָא מַשְׁיכָו דְאַתְמַשָּׁךְ מַגִּיה עַמָּא דְעַשְׂוֹ. וְאֵי תִימָא מֵאַנְחָה תְהָגָה. הַרְיִ (הכ) הָוָא וְדָאַי, דְהָא חַשָּׁךְ מַגִּיה תְלִיָּא. אַלְאָ אֲבָנֵין אַבָּנֵין מַפּוֹלְמוֹת, עַלְוָו בְאַמְצָעִיתָא דַמִּגִּיה אַתְמַשְׁכָאַן גַּרְמִי בְמַה דְאַתְמָרָה. וְחַשָּׁךְ מַשְׁיכָו דְקִיקִיק, דַמִּגִּיה אַתְמַשָּׁךְ עַשְׂוֹ.

וְרוֹחַ אֱלֹהִים דָא מֹחַא דְאָגוֹזָא, דְמַתְמַן אֲתִמְשֵׁךְ
יַעֲקֹב שְׁלִימָא, בְּגֻוּגָא דְאָגוֹזָא דָא. רֹזָא דְכִתְיבָּה
(יחזקאל א) וְהַגָּה רֹוח סְעָרָה בָּאה מִן הַצְפּוֹן, לְקַבְּלִיה
דְתַהְגָּה. לְגוּ מִגִּיה, עַבְנָן גָּדוֹל, לְקַבְּלִיה דְבַהְגָּה. לְגוּ מִגִּיה,
וְאַשְׁ מַתְלָקְחָת, לְקַבְּלִיה דְחַשְׁךְ. לְגוּ מִגִּיה, וְנַגָּה לוּ
סְבִיבָּה, לְקַבְּלִיה דְרוֹחַ אֱלֹהִים.

וּמִתּוֹכָה בְּעֵין הַחַשְׁמָל, לְגוּ מִפְּלָא. לְקַבְּלִיה מִרְחַפֶּת
עַל פְּנֵי הַמִּים. דָא רֹוחָא דְאִימָא עַילְאָה,
דְקָא מִרְחַפֶּת עַל כָּלָא. וַיַּעֲקֹב שְׁלִימָא אִיהוּ, וְדָא
מוֹחַא דְאָגוֹזָא וּקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא יָמַצָּא הָאָרֶץ
מִדָּבָר, וְדָאי. לְבָתֵּר עַבְדָּ קַוְדְּשָׁא בָּרִיךְ הוּא דְכָל אִינְיוֹן
קְלִיפִין יְהוֹן כּוֹלְהָוּן מִשְׁתַּעֲבָדָנוּ לֵיהּ.

עַד הַכָּא הָוֶה כְּתִיב בְּהַהוּא סְפָרָא (דאסייא) דְקַרְטִינָה
אַסִּיאָ. לְבָתֵּר הָוֶה רְשִׁים בְּהָאִי קְרָא, כָּל נְטוּרָא
דְאַיְצְטִירִיךְ אַסִּיאָ, חֲפִים לְמַעַבָּד לְמַרְעָעָה דְשַׁכִּיבָּבְיָי
מַרְעֵיה אַסִּירִי דְמַלְפָא, לְמַפְלָח לְמַאֲרִי עַלְמָא. דְכָד
אַזְוֵיל אַסִּיאָ חֲפִים לְגַבִּיהָ, יָמַצָּא הָאָרֶץ מִדָּבָר וּבְתַהְוָה
יְלִיל יְשִׁימָוֹן. מַרְעֵין דְשְׂרִין עַלְיָה אַשְׁפָחָ לֵיהּ (ש"ו ע"א)
בְּאַסִּירִי דְמַלְפָא.

אֵי תִּמְאָהוֹאיל וּקוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא יִפְקוֹד לְתִפְשָׁא
לֵיהּ דָלָא יִשְׁתַּדֵּל בְּרָנֶשׁ אַבְתָּרִיהָ, לְאוֹהֶבֶי. דָהָא

דוד אמר (תהלים מ"א) **אֲשֶׁרִי מַשְׁבֵּיל אֶל דָּל וְגֹן**, ודל הוא דשכיב בבי מרעהה. ואי אסיא חבים הוא, קודשא בריך הוא יהב ליה ברכאנן לההוא דישתדל ביה. וההוא אסיא ימצאוה באָרֶץ מדבר, בבי מרעהה שכיב. ובתיהו יילל ישימון, לאינון מרענן דחיקין ליה. מאי איצטראיך ליה למעבד יסובנזהו, יסובב סיבוב וויתרי עילות בגין דימבע מגיה אינון מלין דגוזקין ליה, יקיזו ליה, ויפוק מגיה דמא בישא. יבונגהו, יסתכל ויבין, ההוא מרעה ממלה הווי. ויסטכל בגין דלא יתרבי עליוי וימאך ליה. לבתר יצרכנו באישון עינו, בגין דיה נטיר כדקה איות באינון משקין, באינון אסותא דאצטראיכו ליה. ולא יטעי מביהו, דאלמלוי יטעי אפילו במלחה חדא, קודשא בריך הוא חשיב על אסיא באילו שפיך דמא וקטליה.

בגין קודשא בריך הוא בעי דאף על גב דההוא בר בש איהו בי אסירי דמלכא, דישתדל בר נש עלייה ויסיע ליה לאפקא ליה מבוי אסירי. והוה אמר הבי, קודשא בריך הוא דן דיבני בני עלמא לעילא, הן למota, הן לשירושי, הן לעקור, הן לענוש נכסין. מאן דאתחזי לענוש נכסין, נפיל בבי

מֶרְעֵיה וְלֹא יַתֵּס, עַד דַעֲבָר כָּל מֵה דָאַתְגָּזָר עַלְיָה.
כִּיוֹן דָאַתְעַבְשׁ בְּמִמּוֹגִיה, וַיַּהַב לֵיה כָל מֵה דָאַתְגָּזָר
עַלְיָה, אִתְסִי וְנַפְקֵחַ מַבֵּי אָסִירִי. וְעַל דָא אַיְצְטָרִיךְ
לְאַשְׁתְּדָלָא עַלְיָה, דִיתָן עֻזְנָשָׂא וַיַּפּוֹק.

מִאן דָאַתְחֹזֵי לְשָׁרוֹשִׁי, יַתְפִּסּוֹן לֵיה, וַיַּהַבְיֵי לֵיה בְּבִי
אָסִירִי. עַד דִישְׁתַרְשׁ מִפְלָא. וְלֹזְמַבֵּין דִישְׁתַרְשׁ
מְשִׁיפּוֹי, אוֹ מְחַד מְבִיאִיהוּ, וְלֹבְתָר יַפְקוֹן לֵיה מַבֵּי
אָסִירִי.

מִאן דָאַתְחֹזֵי לְמוֹת, הַכִּי הוּא, דָאַילּוּ יַתָּן כָל כּוֹפְרָא
וְכָל מִמּוֹנָא דַעֲלָמָא לֹא יַשְׁתַזֵּב. וְעַל דָא
אַיְצְטָרִיךְ לְאָסִירִיא חֲכִים לְאַשְׁתְּדָלָא עַלְיָה, אֵי יַכְלֵל
לִמְיַהַב לֵיה אָסּוֹתָא מִן גּוֹפָא, יָאוֹת. וְאֵי לָאוּ, יַתָּנוּ לֵיה
אָסּוֹתָא לְבִשְׁמָתִיה וַיַּשְׁתַדֵּל עַל אָסּוֹתָא דְבִשְׁמָתָא. וְדָא
הָוּא אָסִירִיא דְקֹוְדָשָׁא בְּרִיךְ הָוּא יַשְׁתַדֵּל עַלְיָה בְּהָאִי
עַלְמָא וּבְעַלְמָא דָאַתִּי.

אמֶר רַבִּי אַלְעֹזֶר, עַד הַשְׁתָּא לֹא שְׁמַעַנָּא מֵאָסִירִיא דָא
וּמִסְפָּרָא דָא, בֶּרֶם זָמְנָא חֶדָא. דָאַמְרֵר לֵי טִיעָא
חֶדָא דְשָׁמַע לְאָבוֹי, דָאָסִירִיא חֶד הָוּה בִּיּוֹמוֹי. דָכְדָה הָוּה
מִסְתַּבֵּל בְּבָרְבָּר נְשָׁבֵד אֵיהו בְּבִי מֶרְעֵיה, הָוּה אָמֵר, דָא
חַי וְדָא מִית. וְהָוּ אָמְרִין עַלְיָה, (דָהָוּ הָוּה זְבָחָה), דְחִיל
חַטָּאתָה. וְכָל מִאן דָלָא יַכְלֵל לִמְדָבָק [אַצְ"ל לְמִזְבֵּן] מֵה

דאיצטראיך, איהו הוה קני ליה ויהיב מדיליה. ויהו אמרין, דלית חכמים בעלמא בגיניה. ובצלותיה הוה עביד יתר מממה דהוה עביד בידוי, וכדומה לו, דא הוה הוה אסיא. אמר הוה טיעא, ודאי ספרא דיליה בידי איה, דקא ירידנא מאבי אבא. וכל מלוי דהוה ספרא, כלחו אתייסדן על רזין דאוריתא ורזין סתימין אשבחנא ביה.

ומילין דאסותא דายה אמר שלא יאות למפעל לו, בר מאן דאייה דחיל חטאיה. ואינון מממה דהוה עביד בלעם דהוה לחיש על מרע, והוא אמר בפומייה, ואטיס מיד. וכלחו בריר לון בהוה ספרא.

ואמר, דא אסור ודא מיותר למאן דחיל חטאיה, בגין דמרעין סגיאין אמר, דתלייא אסותא דילחון בלחשו דפומא, ואינון מסטרא דנחש, ומגהון מסטרא דקסם. וכל אינון דאסור לומר בפומא ואסור ל麻痹 בעובדא, הוה אמר. עד דASHBACHNA על מרעין ידיען דאייצטראיך לומר בה, ולגנדיי בנדיי ובלשפתא על הוה מרע, ואיהו תווהא סגי לגבן.andi רבי אלעזר וחדו חבריא.

אמר רבי אלעזר איה ספרא הוה לגבן, בחמי Mai איה. אמר, אנא אמסר במשירה על מנת

לְאֲחֹאה (לאחואה) לְבוֹצִינָא קָדִישָׁא. וְתַגִּינָן, אָמֵר רַבִּי
אַלְעֹזֶר, הַהְנָא סְפָרָא הָוֹה בַּיְדֵי תְּרִיסֵר יְרֻחָם, וְאַשְׁפְּחָנָא
בֵּיה בְּהֹרְין עַלְאַיִן. כֵּד מִטִּינָא לְאַיְנוֹן רְזִין דְּהֹוּ
מְבָלָעָם תְּוֹהָנָא.

יוֹמָא חד לְחִישָׁנָא בָּאָתָר חד, וְהָוּ אַתְּוֹן סְלִקָּן וְנַחֲתָן.
עד דְּחַמִּינָן בְּחַלְמָא וְאָמֵר לֵי, מָה לְךָ לְמַיְעַל
בְּתַחְוָמָא דְּלָאו דִּילָךְ. אַתְּעָרָגָא וְאַבָּאִישׁ קְמָאִי עַל רְזִין
סְתִימִין דְּהֹוּ תִּמְןָן, שְׁדָרָגָא לְהָוָא יְהָדָאִי וְיְהִיבָּנָא לְיהָ
סְפָרָא. וּבְרִזִין דְּבָלָעָם אַשְׁפָחָנָא מְאַיְנוֹן שְׁמָהָן
דְּמַלְאָכִים דְּשָׂדָר לֵיה בְּלָק, וְלֹא הָוּ מַתְּסָדָרָן עַל
תִּקְוָנִיִּיהָ.

אָבָל כִּמָה זִינִי אָסּוֹתָא אַשְׁפָחָנָא בֵּיה דְקָא מַתְּתָקָנִי
עַל תִּקְוָנִי אָוּרִיִּתָא וּרְזִין סְתִימִין דִילִילָה. וְחַמִּינָא
דְאַיְנוֹן בְּחַסִידָתָא וְצְלוֹתָין לְקוֹדֶשָא בְּרִיךְ הָוּא.

וְאֵי תִימָא דְהֹוּה עֲבִיד אָסּוֹתָא בְּפָסּוֹקִי דָאָוּרִיִּתָא, חַס
וּשְׁלוּם. אַלְא הָוּה אָמֵר רְזִין דָאָוּרִיִּתָא, וְעַל הַהְנָא
רְזָא אָפִיק רְזִין דָאָסּוֹתָא, דְלָא חַמִּינָא בְּהָהָוָא גּוֹנָנָא
לְעַלְמִין. אָמִינָא, בְּרִיךְ רְחַמְנָא דְאַחֲפִים לְבִגְיִי נְשָׁא
בְּחַכְמָתָא דְלַעַילָא. וּמְאַיְנוֹן מְלִין דְבָלָעָם נְסִיבָנָא.
וְחַמִּינָא בְּהָוָה, דְלָא הָוָה בְּעַלְמָא חַכִּים בְּחַרְשִׁין בְּגִינִּיהָ.
אָמִינָא, בְּרִיךְ רְחַמְנָא דְבָטִיל מְעַלְמָא חַרְשִׁין דְלָא

יטעון בני נשא מבהיר דחלתה דקדושא ברייך הניא.

ע"כ: (עד כאן מההשומות)

אמר רבי אלעזר, בלעם חיבא מאן קטיל ליה, והייך אקטיל. אמר רבי יצחק, פנחס וסיעתיה קטלווהן. כתיב, (במדבר לא) הרגו על חללייהם. ותנו, בקרתא דמדין היה עביד בחכמתא דחרשו, דטאשין באוירא היא ומלאי מדין. ואלמלא אין דקדושא, וצלותא דפינחס, דאפיקלו להונ על קטיליה, הדא הוא כתיב על חללייהם. וכתיב (יהושע יג) זאת בלעם בן בעור הקוסם הרגו בחרב. אמר ליה רבי אלעזר, כל דא ידענא.

אמר רבי שמעון, אלעזר, כל ملي דבלעם חייבא, תקיפין איינז, והא איקמינה חבריה, כתיב (דברים לד) ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, ואמרゴ, בישראל לא קם אבל באומות העולם קם, פמנゴ. בלעם, והא אוקימנא מלה, משה לית דכוותיה, בכתראין עלאין. בלעם לית דכוותיה, בכתראין תהאין. דא בסטרא דקדושה, ודא בסטרא דשמעאלא. ואי כל דא היה בידיה, וכל בך תקיף בחכמתא, גבר דישבח גריםיה בחילא תקיף, כתיב ואני אקירה כה, עקר לכה מהאי. הייך יכilio לקטלא ליה.

אלא בספרא בחכמתא דשלמה מלכא ה כי אמר, תלת

סימני אינון. סימן לעברת, ירךון. סימן לשיטות, מלין. סימן שלא ידע כלום, שבוחי. ודא אכרע לשאר, שוטה בכל עבירות, שלא אית בה.

והא פתיב (משל בז) יהלך זר ולא פיך, ואם לא זר. פיך. לאו הבי. אלא אי לא הויא מאן דاشתמודע לך, אפתח פומך למלא באורייתא, ולאודעא ملي' קשות באורייתא. ובדין פתיחו דפומך באורייתא, ישבחון מלך, וינגדען מאן אבהת, דלית מלאה בעלמא דישתמודען לייה לביר נש, אלא בזמנא דאפתח פומיה. פומיה הודיע לבני נשא מאן הויא.

ההוא רשות דבלעם, שבוחי משבח גרמיה בכלל. ועם כל דא, גניבו דצעטא קא גניב, ואסתלק במלוי. במלין זעירין, הויה עביד רברבן. מה דאמר על אינון דרגין מלין מסאבין הויה אמר, וקשות אמר. אבל ההוא רשות הויה אמר ומשבח גרמיה בארכ סתים, ואסתלק במלוי, הכל מאן דהו שמע, חשיב דאסתלק על כל גבאי עולם, דכתיב שומע אמר אל ויודע (דף קצ"ד ע"א) דעת עליון. מאן גבר בעלם, דהו שמע מפומיה מלין אלין, שלא חשיב דלית בעלם נביה מהימנא בגיניה. וקשות הויה, והכבי הויה. נאם שומע אמר אל, הכבי הויה. ויודע דעת עליון הכבי הויה. וההוא רשות הויה

אמר על דרגין דאתדק ביהו, שומע אמרי אל, מלה
דאיהו בסליקו עלאה.

והכ' אמר, שומע אמרי אל, האל לא פתיב, דהא (תהלים
יח) האל תמים דרכו. אבל סתם אל, אל אחר איהו.
(שמות לד) כי לא תשתחוה לאל אחר שומע אמרי אל, מלה
זעירא איה. ודמי למן דלא ידע, דאיהו רב ועלאה.
שומע אמרי אל, ההוא דאקרי אל אחר, דכתיב כי לא
תשתחוה לאל אחר.

וירדעת דעת עליון, על כל דרגין דמסבוי, איןון
דמנגagi ארבעה דימא וסערא. ארבעין חסר חד
איפון. וההוא רב החובל, דכלתו מתנaggi על יDOI, איהו
עליאן על בלהו. בדא הויה מתקבק ההוא רשות, ואמר
הויה ידע דעת עליון, דרא דאיהו עליון על בלהו
מנגagi ארבעה. מאן שמע הכ' דלא אtabhil בדעתיה,
וימא דלא הויה בגניה בעלמא. אלא ההוא רשות משבח
גרמיה בארכ סטים ואמר ملي קשות, וגניב דעתה דבג'י
עלמא.

אשר מתחה שדי יתחה, מאן דשמע דא, חשיב דתוה חמ'י
מה דלא חמ'י אחרא בעלמא. מתחה שדי, דא
ענפה חדא, מאינון ענפין דהו נפקין משדי. ולמה.
דבכם תא דא, אחוי תלת, לךבל ש' דשדי, לךבל תלת

ענפין דביה, ואחיזי תריין גביאין, בדי ערבות, דתמכין
ביה. קיבל ע' תריין ענפין דעינא בישא, לסתמא לוֹן.
כד אתה בלאק, אמר אנא אייכול לוֹן. עמלק בהדי
חכמתא דא אתה לגביהו, ויביל לוֹן.

ושדר לבלעם, ואמר ליה, אנא תרי אתוֹן דעמלק אית
בי, דאיונן ל"ק, דאיונן סיום דעמלק. אנא ל'י
ל"ק, ועמלק ל"ק, לי סיומה, ובך שירותא ב"ל. אמר
לייה רב' שמעון, ה'כ' אםא שירותא דבלק ב"ל,
ושירותא דבלעם ב"ל, שירותא דבלק הוה ביה בבלעם.
וסיום דעמלק, הוה ביה בבלק, וסיום דבלעם, הוה
שירותא דעמלק.

וא' תימא דלא ניכול להונ, בגין דחרש'יא דרביהון
משה, דהוה פשיט ידיה, הא ידא אית באליין
רברבין, דיכלי בחרשין לאחתקפא יתר. והיינו דכתיב
וקסמים בידם, בידיהם לא כתיב, אלא בידם, ידא
לקבל ידא, ה'כ' שדר ליה בלאק לבלעם.

ולה'כ' מחזוה שדי כדאמרן, ולה'כ' אתענש, ואתענש
לעילא, ואקרין מחזוה, פמה דעת אמר (מלכים א ז)
ומול מחזוה אל מחזוה. ענפא דנפק מתמן. ומאן ההוא
מצווה עזא ועזאל, דאיונן נופל וגלווי עינים, ואיהו מצווה
שדי, דהוה חמא נופל וגלווי עינים.

آن הוה בלעם בההיא שעטה. אי תימא במדין, הא כתיב ועתה הנבי הולך לעמי. אי אזל ליה, מאן יהביה במדין. אלא ההוא רשות, כיון דחמא דנפלו מישראל כ"ד אלף על עיטוי, אתעכט תפן והוה בעי מביניהם אגרוי. ובעוד דאתעכט תפן, אתה פנחים ורברבני חילא לתמן.

כיון דחמא לפנחים, פרח באוירא, ותרין בנוחי עמיה, יונוס ויוםברוס. ואי תימא, הא מיתו בעובדא דעגל, דהא איבונן עבדו. אלא הבי הוה ודא, ודא הוה דכתיב, (שמות לב) ויפול מן העם ביום הוה כשלשת אלפי איש. וכי לא הוו ידעינו חישבנא זעירא דא, וחרי כמה חישבנין אחרנין, רמאין עלאלין ורברבניין, ידע קרא לממני, והכא כשלשת אלפי איש. אלא איבונן בנוי דבלעם, יונוס ויוםברוס, דהו שקלי כשלשת אלפי איש.

אלא ההוא רשות, כל חרשין דעלמא הוה ידע, ונintel אווף הבי חרשין הבנוי, דהו רגילין בהו, ובהו טאס ואסתלק. פנחים חמא ליה, דתוה בר נש חד טס באוירא, והוה מסתלק באוירא מעינא, רמא קלא לבני חילא, אמר אית מאן יידע למפרח אבטריה דהו היא רשות, דהא בלעם איהו, כמו ליה דתוה טאס.

צלייה בְּרִיה דְּשֵׁבֶטָא דְּדוֹן, קַם וַגְּטָל שְׁלֹטָנוּ דְּשָׁלִיט עַל תְּרֵשִׁין, וַפְּרָח בְּתִירִיה. כִּיּוֹן דְּחַמָּא לֵיהֶה הַהוּא רְשֻׁעַ, עַבְד אֲרָחָא אַוחֲרָא בְּאוּרָא, וַבְּקָע חִמְש אַוְירִין בְּהַהוּא אֲרָחָה, (דף קצ"ד ע"ב) וַאֲסַתְּלָק וַאֲתַפְּסִי מַעֲינָא, כִּדְין אֲסַתְּבָנָן צלייה בְּהַהְיָה שְׁעַתָּא, וְהַוָּה בְּצָעָרָא דְּלָא הוּה יִדְעַ מַה יַּעֲבִיד. רַמָּא לֵיהֶה קַלָּא פְּנַחַס וְאָמָר, טוֹלָא דְּתַבְּגִינִּיאָה דְּרַבְּעֵין עַל בְּלֵחְווּין, הַפּוֹך בְּמַזְיִיךְ. מִיד יִדְעַ וְגַלְיִה הַהוּא אֲחָרָא, וְעַל לְגִבִּיה. מִיד אֲתַגְּלִי, וַנְחַתּוּ תְּרוּיִיהוּ קַמְיָה דְּפַנְחַס.

תָּא חֹזֵי, הַהוּא רְשֻׁעַ בְּתִיב בֵּיה וַיְלַךְ שְׁפֵי, דָא הוּא עַלְיוֹן דְּדִרְגֵּין דִּילִיה, חֹווָא דִכּוֹרָא. צלייה גַּטְלָתְרִין, דָכְרָן וַנוּקְבָּא. וּבְהַהוּא שְׁלִיט עַלְיהָ, בְּגַיַּן דְּשְׁלֹטָנוּ דְּשָׁלִיט עַלְיָהוּ גַּטְלָה, וַאֲתַפְּפִין קַמְיָה. וְדָא הוּה (בראשית מט) שְׁפִיפּוֹן עַלְיִי אֲרָחָה. עַל הַהוּא אֲרָחָה, דְּעַבְד הַהוּא רְשֻׁעַ, דְּכַתִּיב (בראשית מט) יְהִי דָן בְּחַש עַלְיִי דָרְךָ, דָא שְׁמַשׁוֹן. שְׁפִיפּוֹן עַלְיִי אֲרָחָה, דָא צלייה.

הַבּוֹשֶׁה עַקְבִּי סָס, דָא עִירָה, וְהַוָּה בְּהַדִּיה דְּדוֹד, וְהַוָּה אֲתִי מְדוֹן, וַבְּגִינִּיה, תְּלִיא אֲגִוְרְתִּיה בְּדוֹד, דְּכַתִּיב (שמואל ב ח) וַיִּעַקֵּר דָוד אֶת כָּל הַרְכָּב. וַיִּפְולֵר רַוכְבוֹ אַחֲרָה, דָא שְׂרִיה, דְּזַמְּנִין לְמִיתִי בְּהַדִּי מִשְׁיחָא דְּאַפְרִים, וְאֵיהֶה הַוָּי מִשְׁבְּטָא דְּדוֹן, וְזַמְּנִין אֵיהֶה לְמַעַבְד נַזְקָמִין